

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (46)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 9 від 18 квітня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(46) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 170с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ «Зберігаючи традиції крізь віки».....	5
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, Вінниця влітку 1943 року.	8

ДОСЛІДЖЕННЯ З ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БЕЛЯЄВ ПАВЛО, New Zealand English as a distinct first-language variety of the English language.....	15
KYLYVNYK VICTORIA, KOLIESNIKOVA IVANNA, Numeral and its peculiarities in modern English.....	18
КУШНІР АЛІНА, КОСА ЄЛИЗАВЕТА, Cockney dialect in the formation of the image and identity Adele.	23
КУШНІР АЛІНА, КРИВЕНКО ЮЛІЯ, The Scottish English accent in the film «BRAVE HEART».....	29
КУШНІР АЛІНА, СЛЮСАР МАРИНА, The role of word stress in the English language.....	32
КУШНІР АЛІНА, ПІДВИСОЦЬКА ХРИСТИНА, The importance of English as a global language.....	36
LEBED YULIIA, KYLYVNYK VICTORIA, TURCHYN TETIANA, Integrated lesson of the language-literary course and its functions.	39
КУШНІР АЛІНА, ТИМОШЕНКО ВАДИМ, The main factors of influence on Canadian English formation.	43
КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВАРІЧ АННА, Аналіз синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв роману Дж.Остін «Гордість та упередження». Стилiстична функція таких прикметників.	47
ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА, Вербалізація концепту HOME/HOUSE в романі «Гордість і упередження» Джейн Остін.....	50
МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ПАНЧЕНКО МИРОСЛАВА, Відображення сучасних реалій у лексичному складі англійської мови.	51
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ, Топоніми війни: дерусифікація українських географічних назв.	55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ, Казкотерапія як метод розвитку мовлення дітей дошкільного віку.	59
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ДЗЮБА ТЕТЯНА, Теоретичні аспекти й сучасні підходи до формування лексичної компетентності учнів на уроках української мови.....	62
МАЗУР ТЕРЕЗА, Сучасні підходи до формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів-філологів.	65
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, МУКОСЄЄВА АЛЬОНА, Етапи формування іншомовної лексичної компетентності.	71
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ВАСИЛЕНКО ЮЛІЯ, Активна пошукова діяльність у процесі виконання творчих завдань під час вивчення ліричних творів на уроках української мови як запорука ефективного розвитку мовлення та мислення здобувачів початкової освіти.	76
СОРОЧАН АЛІНА, ГЛУХЕНЬКА ВІКТОРІЯ, Можливості використання штучного інтелекту на уроках зарубіжної літератури.	81
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ПОЛІЩУК ІННА , Web-квести як засіб підвищення мотивації учнів в умовах дистанційного навчання.	86

СОРОЧАН АЛІНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА, Читання як стратегія: досвід філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».....	91
---	-----------

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, МОРОЗ ДАРИНА, Виховні можливості фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів.	99
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ, Естетичне виховання дітей засобами образотворчої діяльності.	103
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЗОВСЬКА СОФІЯ, Шляхи розвитку фантазії та мислення здобувачів початкової освіти на уроках української мови.	106
ТОКАР ЛЮБОВ, КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Українська народна іграшка як засіб сучасного виховання дітей раннього та дошкільного віку.	110
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, Особливості музичного заняття з основ музичного інструменту у ВНЗ.	112
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, КОЗАКЕВИЧ АНАСТАСІЯ, З досвіду впровадження «Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах освіти України».	117
ТОКАР ЛЮБОВ, ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, Засоби казки як закономірності морального виховання дітей раннього та передшкільного віку.	120
ФЕДОРЧУК СВІТЛАНА, Громадянське виховання засобами музики як важливий компонент сучасної системи освіти в Україні.....	124
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, ЦВИК СОФІЯ, Творча діяльність дошкільників як засіб формування музичних здібностей.	128
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ГУМЕНЮК ІРИНА, Сензитивні періоди розвитку дитини та їх вплив на всебічний розвиток дитини. Проблематика раннього білінгвізму.	132
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ХИЖУК НАТАЛІЯ, Вплив сімейного середовища на розвиток дитини.	140
ЧОРНА НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ЛЕСЯ, Розвиток образного мислення школярів засобами сприймання та інтерпретації музичних творів.	145

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАБІЙ АЛЛА, Активізація креативних якостей здобувачів освіти у процесі вивчення літератури (на прикладі аналізу роману І. Багряного «Тигролови»).	150
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, Стилїстика дієслівної метафори в поезії Олександра Олеся.	154
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, Особливості різних видів рецензій як провідного жанру сучасної літературної критики.	157
МОВЧАН ЛАРИСА, ГОРДІЄНКО ВІТАЛІЙ, Культуро-специфічна лексика та художній текст.	161

РЕЗУЛЬТАТИ IV-ГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ «Podilia Thinks Global»	165
--	------------

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»...171	
---	--

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Сучасна українська літературна мова / за ред. А. К. Мойсієнко. Київ : Знання, 2010. 270 с.
2. Ткачик О. В., Роговська Н. В. Шляхи поповнення лексичного складу сучасної англійської мови. *Вісник НТУУ «КПІ». Філологія. Педагогіка*. 2017. Вип. 9. С. 36–30.
3. Зацний Ю. А. Словник неологізмів. Інновації у словниковому складі англійської мови початку XXI століття : англо-український. Вінниця : Нова Книга, 2008. 360 с.
4. Crystal D. A New Linguistic World. URL : <https://www.davidcrystal.com/Files/BooksAndArticles/-4033.pdf> (Last accessed: 03.04.2024).
5. Ayto J. Twentieth century words. Oxford : Oxford University Press, 1999. 626 p.
6. Oxford Languages. URL : <https://languages.oup.com/word-of-the-year/> (last accessed: 15.04.2024).
7. Collins Dictionary. URL : <https://www.collinsdictionary.com> (last accessed: 15.04.2024).
8. American Dialect Society. URL : <https://americandialect.org> (last accessed: 15.04.2024).
9. Карпова К. С., Чаюк Т. А. Збагачення словникового складу сучасної англійської мови шляхом словотворення (на матеріалі мови пандемії COVID-19). *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2020. № XLI. С. 155–176.
10. Rudyi N. Ruscism as a variant of the fascist form of state-legal regime. *Social & Legal Studios*. 2023. Vol. 6. №. 2. P. 55–60.
11. MacLachlan C. *Why are Ukrainians calling Russian invaders “orcs”?* URL : <https://www.spectator.co.uk/article/why-are-ukrainians-calling-russian-invaders-orcs/> (last accessed: 25.04.2024).

*Стаття надійшла до редакції
27 лютого 2024 р.*

ТОПОНІМИ ВІЙНИ: ДЕРУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ

УДК 81'373.21(477)

МАРЦЕНЮК ОЛЕНА,

доцент, кандидат педагогічних наук

СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ,

здобувачка освіти філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація: У цій статті розглядається процес дерусифікації українських географічних назв під час війни в Україні. Представлено аналіз впливу військових конфліктів на топоніми та їхню етнічну та культурну ідентичність українського народу. Також, досліджено зміни географічних назв в умовах військового конфлікту, та яке значення це має для сучасного українського суспільства. В статті висвітлюється важливість збереження та розвитку української мовної та культурної спадщини в умовах війни та політичних турбулентностей. Дослідження базується на аналізі актуальних джерел, документів та літератури, а також на прикладах конкретних топонімів, що відображають вплив військових подій на географічну номенклатуру України.

Ключові слова: *топоніми, війна, дерусифікація, українські географічні назви, ідентичність, мовна політика.* **Постановка проблеми:** Українські географічні назви стали об'єктом інтенсивних політичних та мовних впливів, особливо у період війни. Під час воєнних дій спостерігається зміна топонімів, що часто відбувається внаслідок дерусифікації. Цей процес породжує ряд проблем, зокрема, втрату історичної та культурної спадщини, порушення етнічної та мовної ідентичності та конфлікти у

суспільстві. Отже, ключовою проблемою є вивчення впливу війни на географічну номенклатуру та його наслідків для українського суспільства.

Виклад основного матеріалу: Топонімічна лексика представляє собою важливий аспект мови, який відіграє значущу роль як лінгвістичний так і культурний феномен. Термін "топонімія" походить від грецької мови, де "τόπος" означає "місце", і "ὄνομα" – "ім'я". Топоніми включають назви міст, сіл, річок, гір, вулиць та інших географічних об'єктів, і вони несуть у собі багато інформації про історію, культуру та особливості мови. Дослідження топонімічної лексики важливо здійснювати як в контексті самого мовознавства, так і в рамках ширшого культурологічного підходу. Топоніми виступають не лише як імена місць, але і як мовні сліди історії, традицій, етнічних особливостей та культурного спадку [3].

Базовим поняттям у галузі топоніміки є топонімія, що представляє собою сукупність назв (топонімів) на конкретній території. Основне значення та головна мета географічної назви полягають у фіксації місця на поверхні Землі. Різні класи топонімів включають ойконіми (назви населених місць), астіоніми (назви міст), гідроніми (назви річок), дрімоніми (назви лісів), ороніми (назви гір), урбаноніми (назви внутрішньоміських об'єктів), годоніми (назви вулиць), агороніми (назви площ), дромоніми (назви шляхів сполучення), макротопоніми (назви великих незаселених об'єктів), мікротопонімія (назви невеликих незаселених об'єктів), антропотопоніми (назви географічних об'єктів, виниклих від особистого імені).

Оскільки географічні назви мають лінгвістичну природу, існує тісний зв'язок топоніміки з мовознавчими науками, такими як ономастика (вивчення виникнення та поширення власних назв), історична лінгвістика, етимологія (вивчення походження слів), семантика, морфологія, фонетика та діалектологія [1].

Проаналізувати та пояснити конкретні найменування, розкривши їхнє значення та походження, це означає здобути важливі відомості про історію власного регіону, включаючи природні умови, економіку, етнічний склад населення, та історичні події. Цей аспект географічних найменувань використовується в історичних та географічних дослідженнях для відтворення минулих ландшафтів, вивчення особливостей заселення території, а також виявлення вимерлих ареалів рослин і тварин. Топоніміка не лише відтворює географічне середовище, а й відображає ставлення суспільства до нього. Людина відмічає у середовищі передусім ті аспекти, які наразі є найважливішими для неї та її діяльності.

Топонім – це соціальне явище, яке не лише відтворює властивості об'єкта, а й подає їх через призму людського уявлення, розкриваючи реалії колишньої матеріальної і духовної культури населення. Топонімія представляє собою систему понять, які формувалися протягом певного історичного періоду. У мовознавстві географічні назви часто служать єдиним свідченням вимерлих мов, також виявляють важливі факти історичної фонетики, граматики і словотворення [1].

Сучасні топонімічні дослідження обов'язково базуються на даних археології, історії, географії, палеонтології, без яких топоніміка не мала б належного наукового фундаменту.

Географічні назви виконують адресну функцію для конкретних об'єктів, а інформація, що міститься в них, містить відомості про форму, розмір та властивості цих об'єктів та їх значення для людини. Таким чином, топоніміка є невід'ємною частиною історичної географії та інших географічних дисциплін, як джерело наукової інформації та допоміжна географічна галузь.

Топоніми, як складова частина мови та культурного спадку, взаємодіють з іншими аспектами суспільства, впливаючи на сприйняття місцевості, формування ідентичності,

розвиток туризму та збереження мовної спадщини. Розуміння функціональної ролі топонімів стає важливою передумовою для вивчення культурологічних та лінгвістичних аспектів сучасного суспільства.

Географічні назви є органічними і суттєвими складниками життєдіяльності суспільства, оскільки вони виконують визначені соціумом функції. Ці назви служать орієнтирами у просторі, вказуючи на географічні умови розташування населених пунктів, а також на історичні та культурні факти. Крім того, ці факти є важливі своєю історією, культурою, вони вказують на географічні умови розташування поселення, на специфіку господарювання мешканців, на промисли, поширені у місцевості. Вивчення топонімів сприяє зацікавленості у краєзнавчих аспектах та виступає фундаментальною основою для формування національної свідомості. Аналіз топонімічного матеріалу спрямований на виховання особистісно патріотичних почуттів. Топонімічні студії сприяють продукуванню креативного потенціалу особистості, генеруванню нових ідей, сприянню розвитку, становленню всебічно розвиненої особистості [2].

У 2022 році, з початком повномасштабної війни, яка стала наслідком триваючого конфлікту на Донбасі та різкого загострення геополітичних суперечностей, російська федерація, підкріплена великими військовими контингентами, розпочала агресивну військову операцію на території України, включаючи навіть напади на західні області країни. Цей рішучий крок відобразився на загальному політичному, економічному та соціальному стані України, змінивши динаміку конфлікту та змушуючи країну шукати нові стратегії відповіді [4].

Важливість топоніміки у таких умовах стала надзвичайно актуальною. Зміна топоніміки, тобто назв місцевостей та географічних об'єктів, може мати велике значення в психологічній та політичній сферах під час війни. Українська влада вирішила активно використовувати топоніміку як частину інформаційної війни, зокрема, для підкреслення суверенітету та ідентичності країни. Перейменування міст, сіл та інших населених пунктів на символічні назви стало стратегічним кроком для підтримки національної єдності та підвищення морального духу українського населення.

Також важливою стала інформаційна взаємодія з міжнародними партнерами та медійна стратегія. Правильний підбір топонімів може вплинути на сприйняття ситуації в усьому світі, а також допомогти у створенні сприятливого образу України в очах міжнародної спільноти.

Для більш детального розгляду даного питання ми наведемо в приклад та проаналізуємо деякі статті, аби підкріпити свої аргументи про важливість топоніміки в Україні.

У пері на доручення президента Зеленського щодо можливого перейменування Росії на "Московію" та "Російської Федерації" на "Московську Федерацію" викликала значний резонанс як в Україні, так і за її межами. Вказане доручення було дане прем'єр-міністру Шмигалю у березні поточного року та передбачало "ретельне опрацювання як у площині історико-культурного контексту, так і з урахуванням можливих міжнародно-правових наслідків" цього питання. Автори петиції, опублікованої у листопаді минулого року, висловили думку, що "Московія" є історичною назвою Росії, яка зустрічалася на "багатьох історичних картах" у XVI–XIX століттях. Таке висловлення ідеї стало важливим приводом для обговорення цього питання як серед експертів, так і серед громадськості.

Захарова, офіційний представник МЗС РФ, відреагувала на це доручення, вважаючи його спробою створити "анти-Росію". Своїми коментарями вона спробувала показати цей крок як політичну провокацію з боку України. Патрушев, секретар ради безпеки РФ, також висловив свою позицію, називаючи доручення Зеленського спробою "перетворити Росію на Московію" [4].

Проте реакція на цю ініціативу в Україні виявилася дещо нейтральною. Більшість громадян ставляться до цього досить індивідуально, вважаючи, що назва "Московія" або "Московська Федерація" не змінить суті російської політики або впливу на сучасне життя. Однак ця ідея викликала значний резонанс серед москвитів, які реагували досить гостро істерично.

Натомість, в Китаї рішення змінювати топоніміку стало частиною ширшої ініціативи щодо відновлення старовинних назв міст і територій, що колись були частиною китайської імперії. Це рішення відзначено як спроба навести порядок в історичній пам'яті та стимулювати національну свідомість.

Таким чином, питання перейменування Росії стало предметом широкого обговорення та різних реакцій, від політичної спротиву до істеричних реакцій та байдужості [4].

Чернігівська міська рада надала вичерпну інформацію про процес перейменування вулиць у місті, який має значний вплив на культурне та історичне середовище міста. Основна мета перейменування вулиць полягає в тому, щоб відобразити історичну спадщину та національну самоідентифікацію Чернігова. Це створює можливість підкреслити та вшанувати події, особистості та місцевість, які мають важливе значення для міста та його мешканців.

За період останніх років у Чернігові було проведено значну кількість змін у назвах вулиць. Ці зміни не стосуються лише перейменування вулиць з радянської та комуністичної символіки, але й враховують історичні події, видатних діячів та культурні визначні місця [5].

Наприклад, вулицю, яка раніше носила назву Леніна, було перейменовано на ім'я відомої української письменниці Ліни Костенко. Це перейменування відображає бажання відділити місто від минулого та відзначити українську культурну спадщину. Подібні зміни відбулися із вулицями, які раніше мали назви, пов'язані з радянським періодом [5].

Процес перейменування вулиць включає в себе широкий спектр консультацій з громадськістю, врахування відгуків місцевих мешканців, а також аналіз історичних фактів та культурної спадщини міста. Такий підхід дозволяє зробити процес максимально прозорим та враховувати інтереси різних соціальних груп.

Обов'язковим для розгляду у нашому дослідженні стала дерусифікація українських географічних назв. Комітет Верховної Ради України з питань культурної спадщини та духовності затвердив зміни до декомунізаційного законодавства, які стосуються перейменування населених пунктів. Ці зміни передбачають процес дерусифікації та декомунізації назв міст та сіл з метою відновлення національної ідентичності та припинення героїзації радянської спадщини. У цьому процесі беруть участь владні структури, громадські організації та місцеве населення [6].

На прикладі міста Дніпра можна побачити, як відбувається цей процес. Нещодавно відомий проспект Леніна було перейменовано на проспект Героїв Майдану. Ця зміна відобразила не лише відмову від комуністичної символіки, але й вшанування подвигу учасників Революції Гідності. Такі перетворення є частиною більш широкої кампанії з підтримки національної самосвідомості та демократичних цінностей.

У місті Харкові також було відзначено кілька перейменувань. Зокрема, вулицю Леніна та проспект Маркса перейменовували на вулицю Олени Теліги та проспект Симоненка відповідно. Ці зміни символізують відмову від радянської спадщини та відновлення українських історичних коренів [6].

Важливо відзначити, що процес дерусифікації та декомунізації назв міст та сіл викликає неоднозначні реакції у суспільстві. Деякі громадські організації та політичні сили підтримують цей процес як важливий крок у відновленні національного самовизначення. Проте існують і обґрунтовані протести, особливо у відношенні до перейменування вулиць

та площ, які мають довгу історію та вже вкоренилися у місцевій культурі. В цілому, дерусифікація та декомунізація назв міст та сіл - це важливий етап у відновленні національної ідентичності та виправленні історичних неправильностей. Цей процес сприяє формуванню нового світогляду та покращенню співіснування українського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Geograf.com.ua: Топоніміка. URL: <http://www.geograf.com.ua/human/akademichni-suspilno-geografichni-nauki-ta-distiplini/462-toponimika/> [дата звернення: 28.04.24].
2. Беценко Т. П. Вступ до топоніміки: Навчальний посібник. Суми, 2019. -151 с.
3. Лабінська Г. Топоніміка: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016 -274 с
4. Тимчук Ю. Топоніміка у війні. Збруч. URL: <https://zbruc.eu/node/115164> [дата звернення: 29.04.2024].
5. «Історія та культура України в нових назвах вулиць»: герої російсько-української війни. Черкаси Офіційний портал міської ради, міського голови, виконавчого комітету. URL: <https://chmr.gov.ua/ua/newsread.php?view=22220&s=1&s1=482> [дата звернення: 29.04.2024].
6. Дерусифікація та декомунізація назв: як змінюються українські міста. Прозорі міста - Наснажуємо місцеву владу до прозорості та підзвітності. URL: <https://transparentcities.in.ua/articles/derusyfikatsiia-ta-dekomunizatsiia-nazv-yak-zminiuiutsia-ukrainski-mista> [дата звернення: 29.04.2024].

*Стаття надійшла до редакції
15 березня 2024 р.*

КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:811.161.2]:[159.9.018:398.21

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА,

викладач-методист

КОРНІЄЦЬ ЛІЛІА,

здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Актуальність проблеми. В дитинстві ми, як ніколи, щиро радіємо дрібничкам, заслуховуємось у фантастичні історії, віримо в магію і казку. Разом з тим, в дитинстві закладається фундамент нашого подальшого розвитку. Нашими першими вчителями є батьки. І саме з їхніх уст звучить наша перша казка, яка відносить нас в чарівні світи, сповнені див, пригод та магії. З її допомогою ми починаємо формувати наш світогляд: вона навчає нас розрізняти що добре, а що погано, як можна, а як - ні, формує особистість зі своїми цінностями, вподобаннями, а також транслює певні соціальні зв'язки та поведінкові партнери. Правильно підібрана історія може допомогти дитині зрозуміти такі явища як життя і смерть, зрада та підступність, любов та ненависть, дружба та ворогування, гнів та співчуття, а також слугуватиме хорошим методом навчання. Так, на прикладі героїв та подій можна закласти не лише правильні моральні цінності, а і пояснити необхідність гігієнічних процедур, прибирання, вживання корисної їжі, роз'яснити явища природи, елементарну арифметику тощо. Сучасні діти досить рано починають використовувати гаджети, також часто в них спостерігається відсутність комунікації з батьками та однолітками, різні стресові ситуації - усе це може негативно впливати на вміння висловлювати свої думки та почуття. Казкотерапія тут постає тим самим ключем, що допомагає вирішувати ці проблеми та розвивати мовлення через захоплюючі та веселі